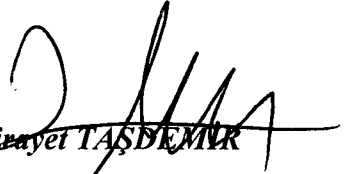

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dilek TAŞDEMİR
Ağrı Milletvekili

Êzidî kadınlar, IŞİD katliamının ardından seks köleleri olarak tutulmaları, kadın ticaretine maruz kalmaları nedeniyle basında önemli bir gündem oluşturmuştur. Öyle ki, IŞİD'in kendi tanımıyla "Esir ve Köle almakla ilgili Sorular ve Yanıtlar" başlıklı bir broşür hazırlamış olduğu; broşürde Hristiyan, Yahudi ve Êzidî kadınların köle olarak alınabileceğinin ilan edildiği anlaşılmıştır. IŞİD belgelerinde kadınlar satılabilir, satın alınabilir, hediye edilebilir ve savaşçının ölmesi durumunda 'ıskartaya çıkarılabilecek mülkler olarak ifade edilmektedir.

IŞİD'in elinden kaçmayı başaran Êzidî kadınlar, IŞİD'in kadın ticaretinin bir ayağını Türkiye'de yürüttüğünü, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinin pazarlığın gerçekleştiği merkezlerden biri olduğunu aktarmışlardır. IŞİD çetelerinin 7 Haziran'da Musul'da 19 Êzidî kadını seks kölesi yönündeki tehditlerine boyun eğmedikleri için kentte yüzlerce kişinin gözleri önünde demir bir kafeste yakılarak katledilmesine yönelik olarak Avrupa Kürt Kadın Hareketi'nin düzenlediği eylemde konuşan kadınlar, Êzidî bir kadının din değiştirmeye de zorlandığını, ardından zorla evlendirildiğini ifade etmiştir. Din değiştirmeyenlerin ise, kendi ifadeleriyle "birkaç savaşçı arasında elden ele dolaştırıl(dığı)" aktartılmıştır.

Şimdiye kadar Avrupa Kürt Kadın Hareketi, Êzidî Kadınların ve Çocukların Çılgılığını Duyan Kadınlar" adıyla örgütlenen kadınlar, Zorla Alın Konulan Kadınlar için Mücadele Platformu ve

Şengal Êzidî Kadın Meclisi çeşitli kampanyalarla Êzidî kadınların karşı karşıya kaldığı ihlalleri kamuoyuna ve Hükümetlere duyurmaya çalışmıştır.

Uluslararası Af Örgütü *Escape from hell- Torture, sexual slavery in Islamic State captivity in Iraq* başlıklı raporunda, Êzidî kadınların ticaretine yönelik alınabilecek engeller konusunda önemli bilgiler sunmuştur.

İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi ise Êzidî mülteciler üzerine hazırladıkları raporda, tecavüz ve kölelikten kaçan Türkiye'deki Êzidî kadınların, cinsiyetlerinden kaynaklanan sebeplerle yaşadıkları sorunlara işaret etmiş, hali hazırdaki ihtiyaçlar konusunda kapsamlı bir çerçeve sunmuştur.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı tarafından hazırlanan raporda da görüşülen kadın ve çocuklara dair ruhsal durumlarına yönelik bulgularının; Êzidî kadın ve çocukların yoğun kaygı ve şok evresinde oldukları, birçoğunda akut stres belirtileri görüldüğü yönünde olduğu belirtilmektedir. Ayrıca kaygı ve güvensizlik, çaresizlik, değersiz hissetme, nefret ve öfke, suçluluk duygusu ve utanç duygularının yoğunluğuna da dikkat çekilmektedir.

Hayata Destek Derneği de, Eylül 2014'te Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine ve Batman'ın merkez ve köylerine yerleşmiş Kobaneli ve Êzidîler için başlattığı acil yardım programının ardından, bölgedeki psiko-sosyal destek ihtiyacına işaret etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Êzidî kadınların ticaretinin önlenmesi, tecavüzden kaçan kadınların ihtiyaçlarının sağlanabilmesi için, yukarıda adı sıralanan kadın örgütlenmeleri ile ilişkiye geçilmiş midir?
- 2- Bakanlığınızca Êzidî çocukların zorla evlendirilmesinin önüne geçmeye yönelik bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 3- Katliamdan kaçabilen kadınların Diyarbakır, Batman, Siirt, Şırnak ve Bitlis'teki kamplar ile Batman ili sınırları içindeki bazı köylerde yaşadıkları çeşitli raporlarla tespit edilmiştir. Bu yerleşim yerlerinde Êzidî kadınlar ve genç kızlar için psikolojik destek, temel yaşam ihtiyaçlarına yönelik hizmetler sağlanmakta mıdır?

- 4- Êzidî kadın ve çocuklara bölgede hizmet sunan Zahide Kadın Merkezi gibi sivil toplum örgütlenmelerinin çalışmalarını verimli şekilde yürütebilmeleri için, ilgili sivil toplum örgütlenmelerine destek sağlanmakta mıdır?
- 5- Êzidî kadın ve çocukların bulunduğu kamplarda kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 6- Şengal'den göç etmek zorunda bırakılan insanların kendi topraklarına, kurtarılmış alanlara dönmeleri için ilgili Bakanlıklarla ortak çalışma yürütülmesine yönelik bir hedef belirlenmiş midir?
- 7- Êzidî kadınların Êzidî kültürünün yaşatılması, Êzidîlerin kültürlerinden kopmamaları için Êzidî kültürünün Türkiye kamuoyunca bilinmesine yönelik bir çalışma mevcut mudur?
- 8- IŞİD zihniyetinin önüne geçilebilmesi amacıyla, kadın özgürlüğü perspektifinin güçlendirilmesi, kadının kamusal hayatın her alanına katılımının önerildiği, cinsiyet eşitliğine dikkat çeker nitelikte kamuoyunu bilgilendirici çalışmalar yapılmakta mıdır?
- 9- Birleşmiş Milletler IŞİD tarafından Êzidîlere yapılan kıyımı soykırım olarak tanımlamaktadır. Çok sayıda hükümet dokümanlarında da yaşanan olay soykırım olarak geçmektedir. Kırımın gerçekleştiği 3 Ağustos tarihinin, Kadın Kırımı ve Soykırımı Karşı Uluslararası Eylem Günü olarak kabul edilmesi ile ilgili bir adım atılacak mıdır?